

Powstanie i upadek Babilonu

„Przywołuję ze Wschodu ptaka drapieżnego, a z ziemi dalekiej męża, który wykona mój zamysł; jak powiedziałem, tak to wykonuję, jak postanowiłem, tak to czynię.” – Izaj. 46:11

W 6 wieku p.n.e. Babilon stał się narzędziem bożej kary wobec krnąbrnej Judy. Jednakże od samego początku Bóg wyznaczył granice jego potęgi. Imperium to miało istnieć jedynie przez siedemdziesiąt lat, aby następnie przypaść w udziale Persom, którzy mieli wyzwolić Żydów i pozwolić im na powrót do Judei. Babilon nie był pierwszym tak rozległym imperium na bliskim wschodzie. Zanim urósł do swej potęgi, poprzedzała go Asyria, którą Jehowa wykorzystał do złamania siły dziesięciu północnych plemion Izraelskich 136 lat wcześniej. Armia asyryjska jak powódź wylała na południe i dotarła nawet do granic Judy tak, jak przewidywał Izajasz: „I wędrze się do Judy, zaleje i wzbierze, będzie sięgać aż do szyi, a rozpostarte jego skrzydła pokryją na całą szerokość twój kraj, o Immanuelu!” (Izaj. 8:8). W rzeczy samej, ta „powódź” dotarła aż do „szyi”, gdy Sancheryb rozpoczął oblężenie Jeruzalem za dni Hiskiasza. Lecz dzięki modlitwie tego króla, wspartej jego wiarą, Bóg zdziesiątkował armię Sancheryba najprawdopodobniej przy użyciu zarazy, co pozwoliło Judzie zachować niepodległość. Tym samym, Asyria nie znalazła się pomiędzy czterema „światowymi imperiami” jakie podbiły Judę i które przedstawione zostały w księdze Daniela.

Cztery Imperia

Pierwszym z tych czterech królestw był Babilon. Babilon wyłamał się z Asyrii pod przywództwem Nabopolassara, pierwszego króla „Neo - Babilonii”, który rządził dwadzieścia jeden lat zanim władza nie przeszła po jego śmierci w ręce sławnego syna - Nabuchodonozora.

Armie Nabopolassara i jego sprzymierzeńców, Medów, wspólnie zajęły asyryjską stolicę Niniwę w roku 612 p.n.e. Dwa lata później armie babilońskie podbiły Haran, gdzie wycofujące się siły asyryjskie zgromadziły się do ostatniej obrony. W następnym roku Egipt ruszył na północ, starając się wesprzeć niedobitki lądowej armii asyryjskiej. Po drodze pokonany i zabity został dobry król Jozjasz (2 Król. 23:29). Asyryjczycy początkowo odnosili sukcesy lecz nie byli w stanie odbić miasta, które wzmocnione zostało posiłkami z Babilonu. Cztery lata później, w roku gdy Nabopolassar osłabł i zmarł w Babilonie, książę Nabuchodonozor wkroczył na czele armii babilońskiej do Karkemisz, na zachodnim brzegu rzeki Eufrat, na północ od Izraela. Faraon Necho

z Egiptu znów wyruszył na północ aby zmierzyć się z Babilończykami, lecz potyczka zakończyła się dla niego klęską. Nabuchodonozor ścigał go na południe aż do granicy Egiptu, zajmując po drodze wszystkie stawiające opór krainy, włącznie z Jeruzalem (Jer. 46:2, Dan. 11:1, 2 Król. 24:7). Królowanie Nabuchodonora trwało 43 lata. Władzę po nim przejął Ewil - Merodach (2 Król. 25:27). Po dwóch latach został on obalony przez poprzedniego dowódcę, Neriglissara (Nergal-Sar-Eser wspomniany w Jer. 39:3). Na krótko władze po nim przejął jego syn, Labashi - Marduk, jednakże brak kompetencji z jego strony spowodował, że został zastąpiony przez męża stanu Nabonidusa. Żoną Nabonidusa była córka Nabuchodonozora, który był wobec tego dziadkiem ich syna, Baltazara. Nabonidus utrzymał się przy władzy aż do upadku Babilonu, lecz znudzony rutyną jej sprawowania powierzył królestwo swemu synowi i współ-regentowi Baltazarowi, w trzecim roku swego siedemnastoletniego panowania. Oznacza to, że Baltazar zasiadał na tronie Babilonu tej pamiętnej nocy w - październiku 539 roku p.n.e., gdy armia Cyrusa zajęła miasto podczas i gdy szlachta zajęta była ucztowaniem za potężnymi murami.

Matka Nabonidusa była oddaną czcicielką boga księżycy Sina i to najprawdopodobniej ku jego czci odbywała się wspomniana uczta, w nocy w trakcie której upadło imperium Babilonu. Wydarzenia te miały miejsce szesnastego dnia miesiąca Tashrit, według kalendarza Babilońskiego: „Szesnastego dnia (miesiąca Tashrit), Ugbaru, władca Gutium, oraz armia Cyrusa wkroczyli do Babilonu bez bitwy... trzeciego dnia miesiąca, Arahšanu, Cyrus wkroczył do Babilonu. Wyznaczył on [Cyrus] Gubaru na władcę wszystkich władców w Babilonie” - Kroniki Babilońskie, cytat z Królowanie Nabonidusa, Paul - Alain Beaulieu, str. 224, 225 (opis uczytu znajduje się na stronie 226). Tym samym wypełniły się słowa Jeremiasza: „I będę mu [Nabuchodonozorowi] służyć wszystkie narody i jego synowi [Ewil - Merodachowi], i jego wnukowi [synowi jego zięcia, Baltazarowi], aż nadejdzie czas także dla jego kraju; i ujarzmią go liczne narody i wielcy królowie.” (Jer. 27:7).

Cyrus Wielki

Liczne narody i wielcy królowie jacy mieli brać tupy pozostałe po upadku Babilonu to ci, którzy sprzymierzeni byli z Cyrusem Wielkim, władcą Persji. Zgodnie z tym, co pisze Herodot, ojciec Cyrusa (Cambyses) pochodził z Persji, natomiast jego matka (Mandane) z Medii; była ona córką Astyagesa, króla Medów. Cyrus został królem Persji około roku 559 przed Chrystusem, pokonawszy około roku 550 p.n.e. swego dziadka Astyagesa, z po-

mocą oddziałów Medów, buntujących się przeciwko władzy Astyagesa. Cyrus, znany ze swej wielkoduszności, potraktował swego pokonanego wroga niezwykle łaskawie. „Jeżeli chodzi o Astyagesa, Cyrus nie wyrządził mu dalszej szkody, pozwoleńszy mu mieszkać w swym własnym domu dopóki Astyages nie umarł.” (Herodot 1,130).

Zapis księgi Daniela 7:5 opisuje imperium perskie jako niedźwiedzia – wielkie, ciężkie zwierzę, które pokonuje swych wrogów wielką siłą, podobnie jak Perskie wojska miażdżyły swych przeciwników. W paszczy tego niedźwiedzia znajdowały się trzy żebra, które przedstawiać mogą trzy potęgi pokonane przez Persję w jej drodze do władzy – Lidę, Babilon i Egipt. Lidia rządząca była przez Krezusa, który pokonany został w roku 546 p.n.e., na siedem lat przed podbojem przez Cyrusa właściwego Babilonu. Król Krezus znany był ze swego bogactwa, które przypadło jako łup Cyrusowi, pomagając mu przygotować jego późniejsze podboje.

W roku 540 p.n.e. Cyrus zebrał swe siły i wyruszył na Babilon. Babilończycy doznali pewnych strat w starciach polowych, wobec czego schronili się za obronnymi murami. Jednakże poprzez odwrócenie biegu rzeki Eufrat, która przepływała przez miasto, Cyrus zdołał wejść do miasta Babilon wyschniętym korytem rzeczonym, w trakcie trwania słynnej nocej uczt. Tym samym, zajął Babilon z zaskoczenia, chociaż sam Baltazar zdawał sobie sprawę z sił, jakie oblegały miasto. Fortel ten stanowi treść zapisu księgi Objawienia, 16:12, przedstawiającego Chrystusa zdobywającego Mistyczny Babilon poprzez pozbawienie go zaopatrzenia i wsparcia, pokazanego w rzece Eufrat. Okoliczność ta może symbolizować wysychanie finansowych źródeł Chrześcijaństwa, pokazane w pladze szóstej będącej przygotowaniem jego upadku w pladze siódmej. Babilon był drugim „żebrem”, jakie miało upaść, a Egipt trzecim, jednakże jego podbój miał dopiero nastąpić w czasach panowania syna Cyrusa, który po swym dziadku nosił imię Cambyses.

Cyrus był „ptakiem drapieżnym ze Wschodu” (Izaj. 46:11), który został wybrany przez Boga aby zakończyć panowanie Babilonu. Izajasz mówi o nim: „Tak rzekł Pan do swojego pomazańca Cyrusa, którego ująłem za jego prawicę, aby przed nim zdeptać narody i odpiąć pas na biodrach królów, aby przed nim otworzyć podwoje i aby bramy nie były zamknięte: Ja pójdę przed tobą i wyrównam drogi” (Izaj. 45:1-2). Na podstawie tych wersów można zauważyć, jak trafnym obrazem Chrystusa był Cyrus. Także i w jego królestwie drogi zostały wyrównane.

Dariusz Medyczyk

Księga Daniela wymienia Cyrusa z imienia, lecz wspomina także o „Dariuszu Medyczyku”, dowódcy który zajął

miasto i pokonał Baltazara. Kim był ten człowiek? Pytanie to przez lata nurtowało wielu wierzących Chrześcijan i stanowiło argument wykorzystywany przez niewierzących przeciwko świętym pismom, ponieważ wydają się jasnym, iż to właśnie Cyrus, a nie jakiś inny jego królewski poprzednik, zajął i wjechał triumfalnie do Babilonu.

Jednym z możliwych wyjaśnień jest przyjęcie teorii, iż Dariusz był władcą wyznaczonym przez Cyrusa. Myśl ta została przedstawiona w książce „Dariusz Medyczyk. Studium Historyczne”, napisanej przez John’a Whitcomb’a w 1963 roku. Jednakże o wiele bardziej prawdopodobna i ciekawa teoria jest sugestia, iż Dariusz Medyczyk i Cyrus Pers to jedna i ta sama osoba. Podejście takie preferowane jest między innymi przez Donald’a Wiseman’a, naukowca pracującego dla British Museum. Wysuwa on wniosek, iż o pochodzeniu Cyrusa – można mówić w dwójaki sposób: o korzeniach medycznych po stronie jego matki oraz perskich ze strony ojca.

Biorąc pod uwagę wspomniane podejście, należy zauważyć, iż słowa „A Danielowi dobrze się powodziło za panowania Dariusza i za panowania Cyrusa, Persa.” (Dan. 6:29) – które na pierwszy rzut oka mogą sugerować, że chodzi tam o dwie odrębne osoby – są tej samej konstrukcji jak zapis 1 Kronik 5:26, który mówi o Pulu i Tiglat – Pileserze, choć dzisiaj wiadomo, iż są to imiona opisujące jedną i tę samą osobę. Nowsze przekłady tego tekstu oddają go dzisiaj w następujący sposób: „(...) pobudził ducha Pula, króla asyryjskiego, ducha Tiglat-Pilesera, [mniej powszechny zapis imienia sławnego króla] (...)” zrównując w znaczeniu oba te wyrażenia. Hebrajskie słowo waw może być przetłumaczone zarówno jako „i” lub jako „równy”, w zależności od kontekstu. Osobowość Dariusza, opisana przez Daniela w rozdziale 6 (Daniel w lwiej jamie) z pewnością pozostaje w zgodzie z opisem sprawiedliwego charakteru ogólnie przypisywanego Cyrusowi. Przyjmuje się, że Cyrus jest typem na Chrystusa. Jeżeli Dariusz jest z nim tożsamy, wówczas i on jest typem na Chrystusa. Ciekawy jest fakt, że zapisany został jego wiek w chwili upadku Babilonu (Dan. 5:31), co jest niezwykłym szczegółem jeżeli chodzi o obcego króla, jeżeli chodzi o zapisy Biblijne. Upadek Babilonu miał miejsce tej samej nocy, w której Daniel wyjaśniał tajemnicze pismo na ścianie – „Mene, Mene, Tekle, Upharsin” (Dan. 5:25) – Policzony, Policzony, Zważony, Podzielony. Słowa te odnosiły się do sądu nad Babilonem. Jego królestwo zostało podzielone pomiędzy Medów i Persów z chwilą, gdy przypadło Cyrusowi.

Liczni komentatorzy zauważają podobieństwo pomiędzy tajemniczymi słowami a wartościami monetarnymi, jakie znajdowały się w obiegu i podlegały liczeniu oraz wazeniu, czyli mena i szekla. Gdy owe podobieństwo zostanie rozwinięte, przekaz na ścianie mówić będzie: mena, mena, szekla, podział. Jedna szek-

la była równa dwudziestu gera, a babilońska mena równa była pięćdziesięciu szeklom. Tym samym określenia te równe byłyby 1000 gera, 1000 gera, 20 gera, 500 gera (podzielona mena). W sumie jest to 2520 gera, która to liczba w zadziwiający sposób współgra z 2520 latami rządów pogan, z których pierwsze siedemdziesiąt lat rządów Babilońskich było bardzo znamionym etapem (te siedem dekad pokazywało zarazem całość siedmiu proroczych czasów). Okres 2520 lat rządów pogan zakończył się w roku 1914, co pokazane zostało w upadku literalnego Babilonu, gdy Dariusz miał 62 lata.

Daty z wizji Daniela.

Księga Daniela składa się z 12 rozdziałów. Pierwsze sześć rozdziałów zawiera w sobie kolejne opisy ważnych doświadczeń Daniela lub jego hebrajskich przyjaciół. Ostatnie sześć rozdziałów dotyczy czterech kolejnych wizji, jakie miał Daniel. Każda z tych wizji ma swoją datę. Wizja zapisana w siódmym rozdziale, pokazującym cztery światowe imperia jako cztery bestie wychodzące z morza, dana została Danielowi w pierwszym roku panowania Baltazara.

Biorąc pod uwagę fakt, że Baltazar został wyznaczony na współ-regenta w trzecim roku panowania swego ojca Nabonidusa, oznacza to, że pierwszy rok panowania Baltazara był zarazem trzecim rokiem rządów Nabonidusa, czyli 553 rokiem p.n.e. Z kolei ósmy rozdział, opisujący Persję, Grecję i Rzym jako Barana, Kozła i Róg, datowany jest na trzeci rok Baltazara, czyli na rok 551 p.n.e. Proroctwo o siedemdziesięciu tygodniach opisane w rozdziale dziewiątym dane było natomiast w pierwszym roku Dariusza. Opis historii świata od czasów Danielowi współczesnych aż do tysiącletniego królestwa Chrystusa zawarty w trzech rozdziałach poczynając od rozdziału 10, dany był w trzecim roku panowania Cyrusa.

Tym samym, przyjmując iż Cyrus jest tożsamy z Dariuszem, wspomniane wizje miały miejsce w 1 i 3 roku panowania Baltazara oraz 1 i 3 roku panowania Cyrusa, co samo w sobie jest niezwykle ciekawym powtórzeniem dat. Pierwsze dwie wizje, datowane na czas panowania Babilonu przedstawiającego królestwa pogańskie, są bardzo do siebie podobne, ponieważ pokazują one królestwa tego świata pod postaciami różnych bestii. Ostatnie dwie wizje, jakie miały miejsce za czasów Cyrusa przedstawiającego Chrystusa, są naturalnym dwuwierszem, jako że skupiają się one odpowiednio na okresach pierwszego i drugiego przyścia Chrystusa.

Pierwsza wizja z roku 553 p.n.e., przypada na koniec czterdziestu lat o jakich wspomina prorok Ezechiel 4:6. Druga, z roku 551 p.n.e. miała miejsce 13 lat przed wyzwoleniem Izraelitów w czasie pierwszego roku panowania Cyrusa. Jest to ten sam odstęp czasu, jaki miał mie-

jsce pomiędzy upadkiem Jerozolimy, a wizją Ezechiela dotyczącą jej odnowienia (Ezech. 40:1), a także pomiędzy Ezdraszem a Nehemiaszem. Trzecia wizja, z roku 538 p.n.e., miała miejsce w czasie wyzwolenia narodu Izraelskiego z niewoli Babilońskiej. Czwarta wizja, datowana na rok 536 p.n.e., następuje po opóźnieniu 21 dni, przedstawiającym 21 lat jakie upłynęły zanim świątynia w Jerozolimie została ukończona w roku 515 p.n.e. (Ezdr. 6:15). Oznacza to, że wszystkie te cztery wizje przypadały na daty o szczególnym znaczeniu.

Uwolnienie z Babilonu

Wspaniałym wydarzeniem jakie miało miejsce w czasie rządów Cyrusa był jego dekret zwalniający Żydów z niewoli: „Tak mówi Cyrus, król perski: Wszystkie królestwa ziemi dał mi Pan, Bóg niebios, On też rozkazał mi, abym zbudował mu świątynię w Jeruzalemie, które jest w Judzie. Kto więc spośród was należy do jego ludu, niech jego Bóg będzie z nim! Niech wyruszy do Jeruzalemu, które jest w Judzie, i niech buduje świątynię Panu, Bogu izraelskiemu. To jest bowiem ten Bóg, który jest w Jeruzalemie. Wszystkich tych więc, którzy się zachowali w jakiegokolwiek miejscowości, gdzie byli przychodnikami, niech wesprą mieszkańcy tych miejscowości srebrem i złotem, mieniem i bydlętem, nie licząc daru - dobrowolnego dla świątyni Bożej w Jeruzalemie.” (Ezdr. 1:2-4) Był to formalny dekret, który został także ogłoszony pisemnie (Ezdr. 1:1) i zarejestrowany w królewskim archiwum. Dzięki temu, możliwe było odwoływanie się do niego po uprzednim odszukaniu w celu prowadzenia sporu przed królem Dariuszem, następcy syna Cyrusa, Cambysesesa. Prawdopodobnie jest to zaledwie fragment edyktu Cyrusa w tym zakresie, a późniejsze zapisy dodają więcej szczegółów, które nie są wspomniane powyżej (Ezdr. 5:17 do 6:5).

Cyrus z pewnością był niezwykle hojną osobą, lecz w jego poczynaniach doszukać się można także celowych korzyści dla kierowanego przez niego aparatu władzy. Królowie Babilońscy wzbogacali się dzięki łupom i podbojom, a w przypadku gdy podbijana ludność nie wykazywała poddańczego nastawiania, wówczas była deportowana lub rozpraszana. Działania takie przeprowadzone zostały ze strony Babilonu w stosunku do Judy, a ze strony Asyrii wobec Izraela. Polegały one na przemieszczeniu dużych grup ludzi w celu uniknięcia a prowadzenia przez nich działalności wywrotowej. Cyrus zastosował inną metodę. Wykazał się niezwykle nowoczesnym podejściem uznając różnorodne formy sprawowania kultu, w czym naśladowali go, na ile można to stwierdzić, późniejsi perscy władcy (Ezdr. 6:10). Z pewnością jego poddani doceniali takie gesty administracji, co wpływało na jej stabilizację.

W 4 rozdziale księgi Daniela ograniczenia nałożone na Izrael przez Babilon przyrównane są do miedzianych i żelaznych obręczy założonych na pień drzewa. Metale

te są najbardziej trwałymi ze wszystkich metali przedstawiających pogańskie rządy w obrazie z 2 rozdziału księgi Daniela. Metale te użyte zostały także w 3 Moj. 26:19 jako symbole siły obcych mocarstw uciskających Izrael.

Gdy zatem Izajasz wspomina słowa Boże: „Ja pójdę przed tobą i wyrównam drogi, wysadzę spiżowe wrota i rozbiję żelazne zawory.” (Izaj. 45:2), to świadectwo to najwyraźniej odnosi się do złamania potęgi Babilonu. Z drugiej zaś strony, mówi ono o złamaniu siły, która uniemożliwiła Izraelowi odrodzenie. Tym samym, Izrael po złamaniu tej potęgi mógł powrócić do swej ziemi ojczytaj i na nowo wzrastać. W szerszym ujęciu tego przedmiotu, gdy siedem proroczych „czasów” wymierzonych przeciwko Izraelowi przeminęło, Chrystus skruszył ograniczenia i Izrael znów zakwitł jako naród w swej starożytnej ojczyźnie. Psalm 107:16 mówi o tym wszystkim, co Bóg czyni dla Izraela, choć wcześniej karał go za nieposłuszeństwo: „Ponieważ skruszył bramy spiżowe i połamał zasuwę żelazne.” Izajasz rozdziały 52 i 53

Pierwsze 12 wersetów 52 rozdziału księgi Izajasza mówią o oswobodzeniu Izraela z niewoli Babilońskiej, a fragment ten zamyka wezwanie wersetów 11 i 12: „Precz, precz, wyjdźcie stamtąd, nieczystego nie dotykajcie! Wyjdźcie spośród niego, oczyśćcie się, wy, którzy nosicie naczynia Pańskie! Bo nie wyjdziecie w pośpiechu i w popłochu nie pójdziecie [jak np. miało to miejsce, gdy uciekali z Egiptu], gdyż przed wami pójdzie Pan, a waszą tylną strażą będzie Bóg Izraela.” (Izaj. 52:11-12)

Św. Paweł Apostoł użył ten fragment w szerszym znaczeniu w stosunku do duchowego Izraela w swoich czasach, cytując część proroctwa Izajasza 52:7 w Rzym. 10:15. Werset ten cytowany jest także w dzisiejszych czasach do duchowego Izraela, opuszczającego mistyczny Babilon. Oba te zastosowania są zasadne. Jednakże słowa te miały bezpośrednie zastosowanie do Izraela, opuszczającego literalny Babilon. Po ponownym zgromadzeniu Izraela i pewnym okresie przerwy, kolejnym proroczym wydarzeniem wspomnianym przez Izajasza miało być objawienie się Mesjasza: „Oto szczęśliwie się powiedzie mojemu słudze: Będzie nader wywyższony i bardzo wysoko wyniesiony.” (Izaj. 52:13) Fragment ten jest wprowadzeniem do 53 rozdziału księgi Izajasza, słynnego mesjanistycznego proroctwa o Chrystusie, który „nasze choroby nosił, nasze cierpienia wziął na siebie. A my mieliśmy, że jest zraniony, przez Boga zbity i umęczony.” (Izaj. 53:4)

Pod jego rządami Izrael będzie zgromadzony, karmiony, błogosławiony, odkupiony oraz rozpowszechni wiadomość o Mesjaszu po całej ziemi. „Jak wielu się przeraziło na jego widok – tak zeszpecony, niepodobny do ludzkiego był jego wygląd, a jego postać nie taka jak synów ludzkich, tak wprawi w zdumienie liczne narody, królowie zamkną przed nim swoje usta, bo zobaczą to, czego im nie opowiadano, i zrozumieją to, czego nie słyszeli. Kto uwierzył wieści naszej, a ramię Pana komu się objawiło?” (Izaj. 52:14-15, Izaj. 53:1) W ten sposób wszystkie królestwa ziemi dowiedzą się o wspaniałej nowinie odkupienia, poznają słodką ewangelię naszego odkupiciela.